

Kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych

Członkowie:

Dominika Tabaczek

Iwona Ochocka

Aleksandra Zając

Joanna Stań

ROK SZKOLNY 2020 / 2021

1. Wymagania:

Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.

2. Cele ewaluacji:

- Pozyskanie informacji na temat sposobów kształtowania właściwych postaw wśród uczniów i respektowania ustalonych zasad postępowania i zachowania w świetlicy szkolnej przez uczniów i nauczycieli.
- Pozyskanie informacji dotyczących poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego wśród uczniów i nauczycieli oraz skali i typu zagrożeń występujących w świetlicy szkolnej.
- Opracowanie wniosków do działań mających na celu efektywniejsze kształtowanie postaw i zwiększenie wśród społeczności szkolnej respektowania norm społecznych i zmniejszenie lub wyeliminowanie zachowań niezgodnych z normami społecznymi.

3. Pytania kluczowe:

- Jaki jest poziom respektowania norm społecznych i poczucia bezpieczeństwa w świetlicy szkolnej?
- Czy uczniowie czują się bezpiecznie w świetlicy szkolnej?
- Jakich zachowań dotyczą identyfikowane przez uczniów zagrożenia? Z jakich źródeł pochodzą?
- Czy uczniowie znają prawa i obowiązki panujące w świetlicy szkolnej?
- Jakie negatywne zachowania występują najczęściej w świetlicy szkolnej?
- Jakie działania eliminujące negatywne zachowania oraz mające na celu wzmocnienie właściwych zachowań podejmowane są w świetlicy szkolnej?
- Czy uczniowie znają najważniejsze normy obowiązujące w świetlicy szkolnej?

4. Metody prowadzonych badań:

- Ankieta skierowana do uczniów. (*Załącznik nr 1*)
- Ankieta skierowana do nauczycieli. (*Załącznik nr 2*)

5. Harmonogram ewaluacji:

- Przygotowanie narzędzi badawczych – grudzień / styczeń 2020.
- Przeprowadzenie badania – luty 2021.

- Zebranie wyników i opracowanie raportu z ewaluacji wewnętrznej – luty 2021.

6. Charakterystyka grupy badawczej:

Próba badawcza objęła zasięgiem 35 uczniów : z klas I-III i IV-VIII oraz 13 nauczycieli świetlicy w klasach I-III i IV-VIII.

ANALIZA I INTERPRETACJA WYNIKÓW BADAŃ

1. Koncepcja badania – model metodologiczny

Model metodologiczny ewaluacji wewnętrznej opiera się na sondażu jako metodzie badawczej. Zastosowano technikę ankietową.

Badania ankietowe polegają na zadawaniu respondentom pytań kwestionariuszowych z prośbą o pisemne odpowiedzi. Pytania zadawane są zazwyczaj pisemnie - za pośrednictwem drukowanego zestawu zwanego kwestionariuszem. Przeprowadzone w ten sposób badania mają na ogół charakter anonimowy. Dzięki anonimowości ankiety wypowiedzi respondentów są bardziej otwarte i szczerze. Nadają się one szczególnie do badań nad zagadnieniami wymagającymi osobistych zwierzeń, spraw drażliwych lub intymnych.

Analiza jakościowa i ilościowa dla uczniów

„Ankieta badająca postawy i respektowanie norm społecznych” została sporządzona na potrzeby ewaluacji. Przeznaczona została do wypełnienia przez uczniów, rozdano ją, następnie powróciła do zespołu przeprowadzającego ewaluację w ilości 35 sztuk. Ankiety wypełniane były dobrowolnie i anonimowo poprzez podkreślenie prawidłowej odpowiedzi.

W pierwszym punkcie ankiety zapytano badanych uczniów, **czy znają zasady właściwego zachowania się w świetlicy szkolnej**. Twierdząco odpowiedziało 34 uczniów, co stanowi 97%, natomiast jeden uczeń, czyli 3% twierdzi, że nie zna zasad właściwego zachowania się w świetlicy szkolnej.

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	34
Nie	1

W drugim punkcie ankiety sprawdzano, czy **uczniowie przestrzegają zasad właściwego zachowania w świetlicy szkolnej**. 17 respondentów twierdzi, że zawsze przestrzega zasad właściwego zachowania w świetlicy szkolnej, co stanowi około 48,5% badanych osób, zaś pozostałych 18 uczniów przestrzega tych zasad czasami, co stanowi około 51,5%. Żaden z uczniów nie stwierdził, że nigdy nie przestrzega zasad właściwego zachowania w świetlicy szkolnej.

Częstotliwość przestrzegania zasad właściwego zachowania się w szkole	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Zawsze	17
Czasami	18
Nigdy	0

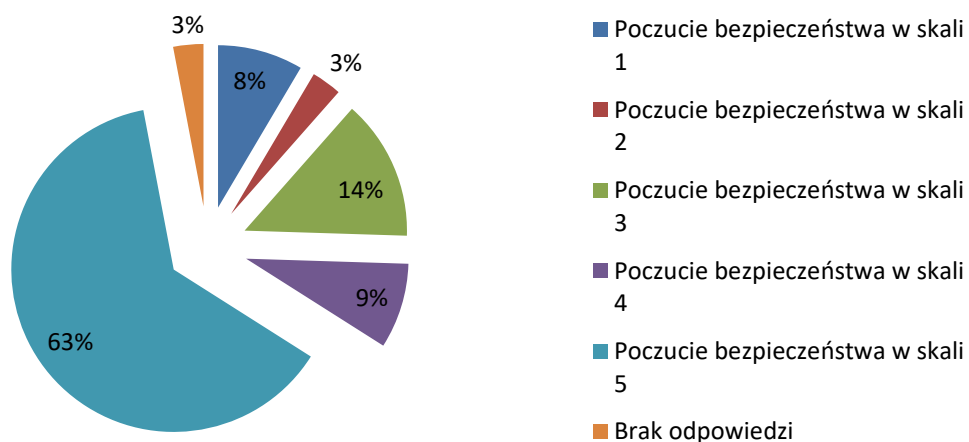
W trzecim punkcie ankiety zapytano badanych uczniów: **Czy w świetlicy szkolnej czują się bezpiecznie?** 32 osoby odpowiedziały twierdząco, co stanowi 91,5% ankietowanych, zaś 3 uczniów, czyli 8,5% badanych twierdzi, że nie czuje się w świetlicy szkolnej bezpiecznie.

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	32
Nie	3

W czwartym punkcie ankiety poproszono uczniów o **ocenie swojego poczucia bezpieczeństwa w świetlicy szkolnej w skali od 1 do 5** (gdzie 1 oznacza brak poczucia bezpieczeństwa, a 5 oznacza pełne poczucie bezpieczeństwa). Zgodnie z wynikami 3 osoby nie czują się bezpiecznie w świetlicy szkolnej – (około 8,5), 1 uczeń określa swoje bezpieczeństwo w skali 2 – (około 3%), 5 osób w skali 3 – (około 14%), 3 badanych w skali 4 – (około 8,5), a 22 respondentów czuje pełne bezpieczeństwo w świetlicy szkolnej – (około 63%). Jedna osoba nie udzieliła żadnej odpowiedzi – (około 3%).

Skala poczucia bezpieczeństwa w szkole	Ilość odpowiedzi tego samego typu
1	3
2	1
3	5
4	3
5	22
Brak odpowiedzi	1

Oceń swoje poczucie bezpieczeństwa w świetlicy szkolnej:

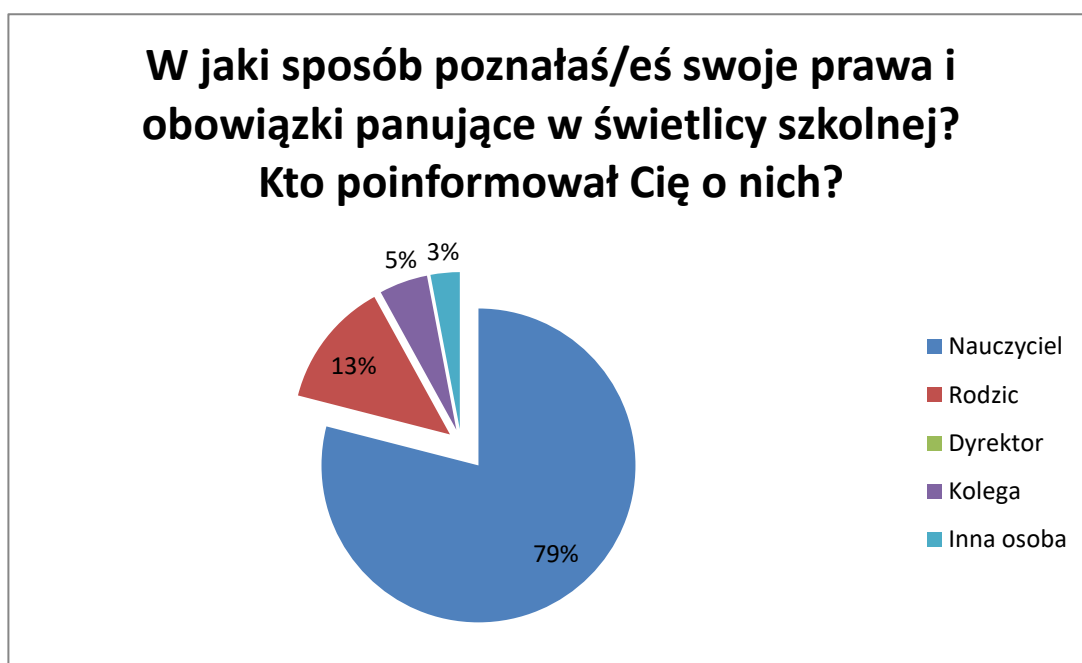

Piąte pytanie **badalo znajomość praw i obowiązków ankietowanych w świetlicy szkolnej**. 35 osób udzieliło twierdzącej odpowiedzi na to pytanie, co stanowi 100% ogółu badanych.

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	35
Nie	0

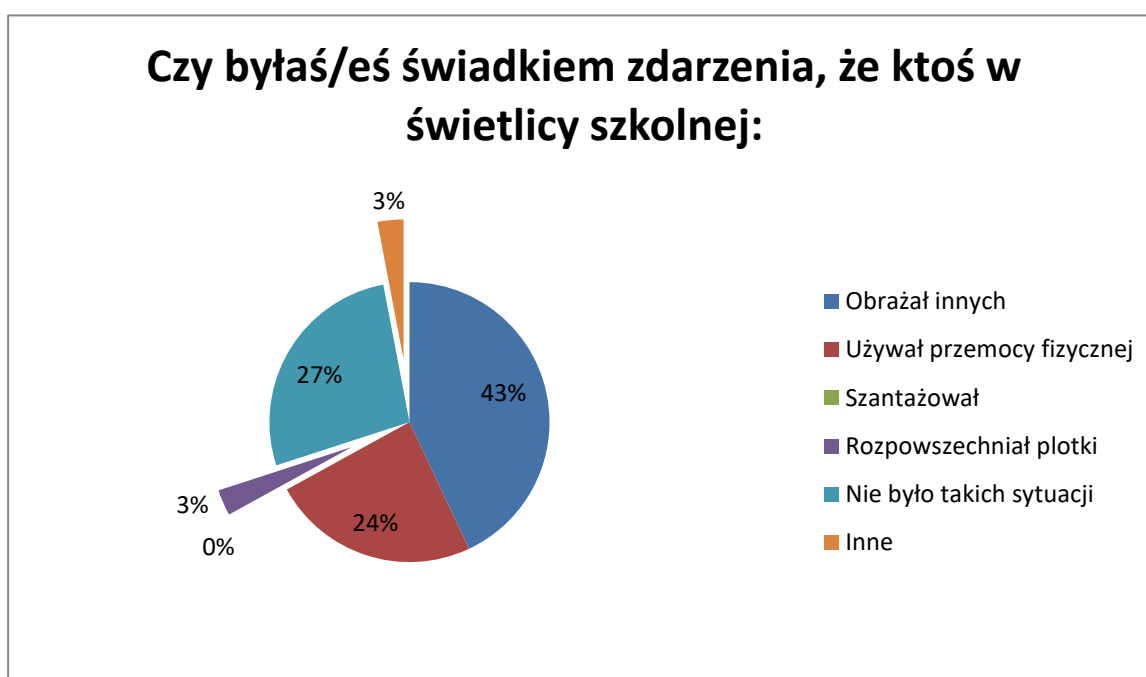
W szóstym punkcie ankiety zapytano badanych uczniów, w jaki sposób poznali swoje prawa i obowiązki, kto ich o nich poinformował. 30 osób, czyli około 79% wskazało nauczycieli, 5 badanych, czyli około 13% odpowiedziało, że byli to rodzice, żaden uczeń nie wytypował dyrektora szkoły, 2 uczniów (około 5%) wytypowało kolegę. Ponadto w kwestionariuszu pojawiło się 1 wskazanie na inną osobę, czyli około 3%.

Możliwe odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Nauczyciel	30
Rodzice	5
Dyrektor	0
Kolega	2
Inna osoba	1

W siódmym punkcie ankiety sprawdzano, czy badani uczniowie byli świadkiem zdarzenia, że ktoś w świetlicy szkolnej obrażał innych, używał przemocy fizycznej, szantażował, rozpowszechniał plotki bądź innych niepożądanych zachowań lub też zaznaczyć odpowiedź ostatnią - stwierdzając, że nie było takich sytuacji. Uczniowie mogli udzielić wielokrotnej odpowiedzi. 16 ankietowanych (około 43%) stwierdziło, że byli świadkiem obrażania innych, 9 (około 24%) używania przemocy fizycznej, nikt nie wskazał szantażu, 1 osoba wskazała rozpowszechnianie plotek (około 3%). 10 uczniów odpowiedziało, że nie widzieli takich zdarzeń w świetlicy szkolnej, co stanowi około 27% badanych osób. 1 osoba (około 3%) dodała, że była świadkiem innego zdarzenia.

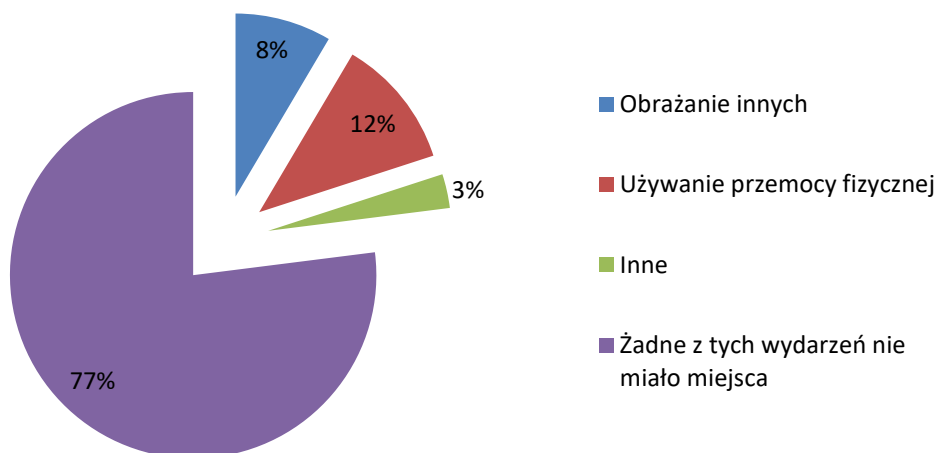
Możliwe niepożądane sytuacje na terenie szkoły	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Obrażanie innych	16
Używanie przemocy fizycznej	9
Szantaż	0
Rozpowszechnianie plotek	1
Nie było takich sytuacji	10
Inne	1

Pytanie ósme sprawdzało, czy badani uczniowie kiedykolwiek w świetlicy szkolnej obrażali innych, używali przemocy fizycznej (bicie, kopanie, gryzienie, popychanie). 3 ankietowanych, czyli około 8,5% odpowiedziało, że obrażało innych, 4 uczniów (11,5%) twierdzi, że użyło przemocy fizycznej. Jedna osoba spośród badanych udzieliła odpowiedzi, że uczestniczyła w innym zdarzeniu (3%). Spora liczba, bo 27 osób udzieliło odpowiedzi, że nigdy nie uczestniczyło w żadnym z podanych zdarzeń, co stanowi około 77% ankietowanych.

Możliwe niepożądane sytuacje na terenie szkoły	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Obrażanie innych	3
Używanie przemocy fizycznej	4
Inne	1
Żadne z tych wydarzeń nie miało miejsca	27

Czy zdarzyło się, że w świetlicy szkolnej:

W dziewiątym punkcie ankiety zapytano badanych uczniów **czy nauczyciele świetlicy szkolnej reagują na te zdarzenia**. Odpowiedź twierdzącą zaznaczyło 29 ankietowanych uczniów, co stanowi 83%. Na powyższe pytanie, jedna osoba odpowiedziała przecząco (3%), 3 badanych uczniów zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”, czyli około 8%, natomiast 2 uczniów nie odpowiedziało na pytanie (6%).

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	29
Nie	1
Nie wiem	3
Brak odpowiedzi	2

W dziesiątym pytaniu **sprawdzano, czy według ankietowanych podejmowane starania przynoszą efekt**. Na to pytanie twierdząco odpowiedziało 22 osób, co stanowi około 63% ogółu badanych, a przecząco 1 uczeń, co stanowi około 3% ankietowanych. 10 osób, czyli około 28% twierdzi, że nie wie czy podejmowana starania przynoszą efekt. Dwie osoby nie udzieliły odpowiedzi na niniejsze pytanie (6%).

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	22
Nie	1
Nie wiem	10
Brak odpowiedzi	2

W jedenastym punkcie ankiety zapytano badanych uczniów, **czy nauczyciele w świetlicy szkolnej zwracają uwagę na pozytywne zachowanie uczniów**. Wśród ankietowanych, 27 uczniów odpowiedziało twierdząco, co stanowi około 77%, żaden uczeń nie odpowiedział przecząco, natomiast odpowiedzi „nie zawsze” zaznaczyło 8 badanych uczniów, czyli około 23%.

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	27
Nie	0
Nie zawsze	8

ANALIZA I INTERPRETACJA WYNIKÓW BADAŃ

1. Koncepcja badania – model metodologiczny

Model metodologiczny ewaluacji wewnętrznej opiera się na sondażu jako metodzie badawczej. Zastosowano technikę ankietową. Badania ankietowe polegają na zadawaniu respondentom pytań kwestionariuszowych z prośbą o pisemne odpowiedzi. Pytania zadawane są zazwyczaj pisemnie - za pośrednictwem drukowanego zestawu zwanego kwestionariuszem. Przeprowadzone w ten sposób badania mają na ogół charakter anonimowy. Dzięki anonimowości ankiety wypowiedzi respondentów są bardziej otwarte i szczerze. Nadają się one szczególnie do badań nad zagadnieniami wymagającymi osobistych zwierzeń, spraw drażliwych lub intymnych.

Analiza ilościowa i jakościowa ankiety dla nauczycieli

Ankieta badająca bezpieczeństwo na terenie SOSW dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dąbrowie Górniczej i przeznaczona do wypełnienia przez nauczycieli pracujących w placówce została rozdana i powróciła do zespołu przeprowadzającego ewaluację w ilości 13 sztuk. Ankiety były wypełniane na zasadzie dobrowolności, anonimowo poprzez podkreślenie prawidłowej odpowiedzi.

1. W pierwszym punkcie ankiety zapytano badanych nauczycieli: *Czy Pana/Pani zdaniem w świetlicy szkolnej funkcjonują jasno określone, sprecyzowane normy i zasady społeczne?*

Odpowiedzi prezentuje poniższa tabela:

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	12
Nie	0
Nie zawsze	1

2. W drugim punkcie ankiety poproszono nauczycieli o odpowiedź na pytanie: *Czy Pana/ Pani zdaniem uczniowie mają świadomość jakie normy i postawy społeczne są od nich oczekiwane?*

Odpowiedzi prezentuje poniższa tabela:

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	9
Nie	0
Nie zawsze	4

3. W trzecim punkcie zapytano nauczycieli o przestrzeganie norm społecznych obowiązujących w świetlicy szkolnej.

Odpowiedzi prezentuje poniższa tabela:

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	4
Nie	0
Nie zawsze	9

4. Czwarte pytanie dotyczyło poczucia bezpieczeństwa uczniów w świetlicy szkolnej.

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	13
Nie	0
Nie wiem	0

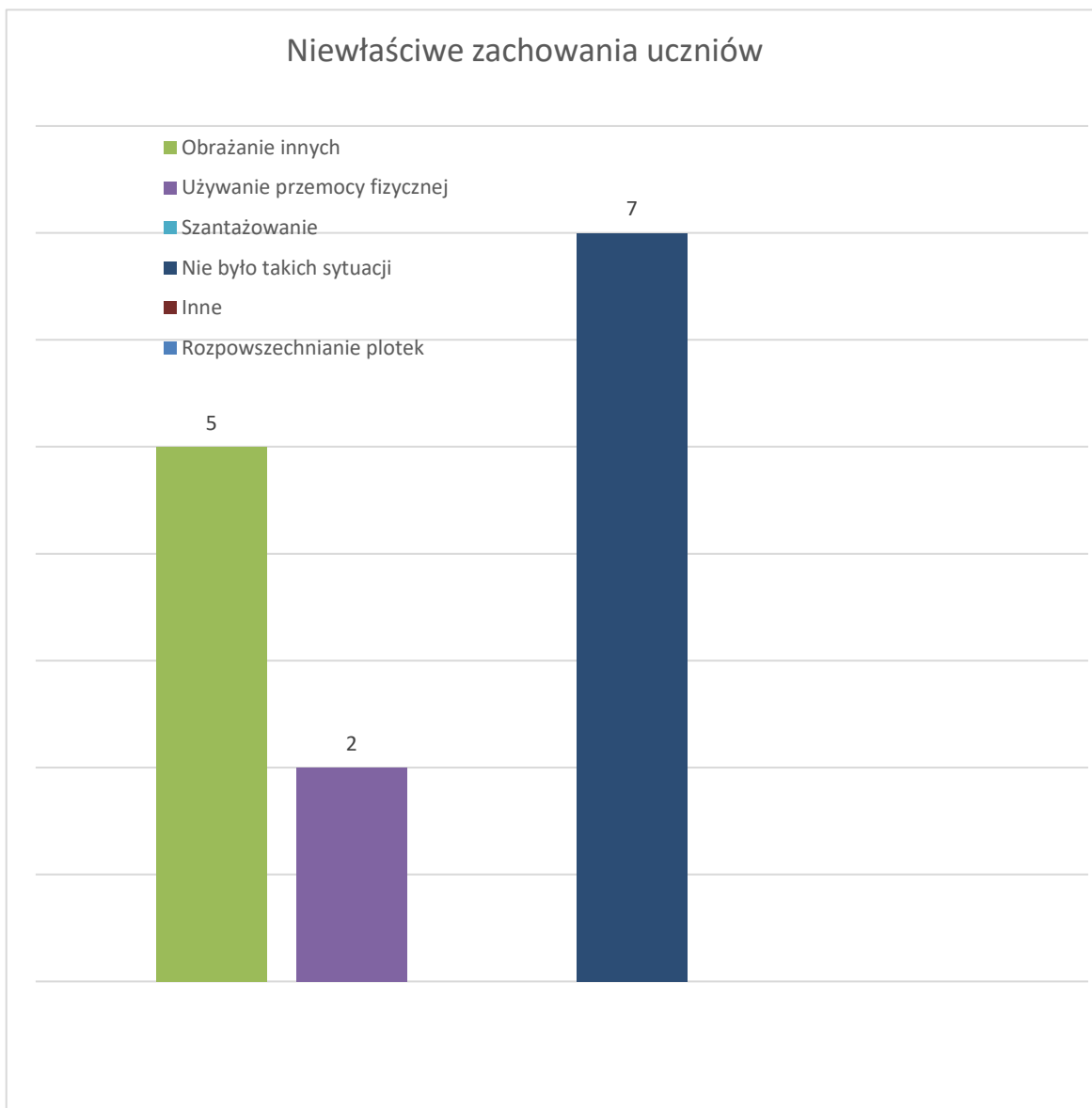
5. Piąte pytanie brzmiało: *Czy zdarzyło się, że uczeń zgłaszał Pani/Panu problem nieprzestrzegania norm społecznych obowiązujących w świetlicy szkolnej?*

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	7
Nie	5

6. W szóstym punkcie ankiety zapytano badanych nauczycieli *czy byli świadkami szczególnie negatywnych zachowań uczniów*

Poniższy wykres wskazuje rodzaje szczególnie negatywnych zachowań wśród uczniów naszej szkoły i liczbę nauczycieli, którzy je zaobserwowali:

- Obrażanie innych
- Używanie przemocy fizycznej
- Szantażowanie
- Rozpowszechnianie plotek
- Nie było takich sytuacji
- Inne, jakie?.....

7. W siódmym pytaniu zapytano nauczycieli, kto był sprawcą wyżej wymienionych zachowań, jeżeli takie sytuacje miały miejsce. Wszyscy nauczyciele odpowiedzieli zgodnie, że byli to uczniowie.

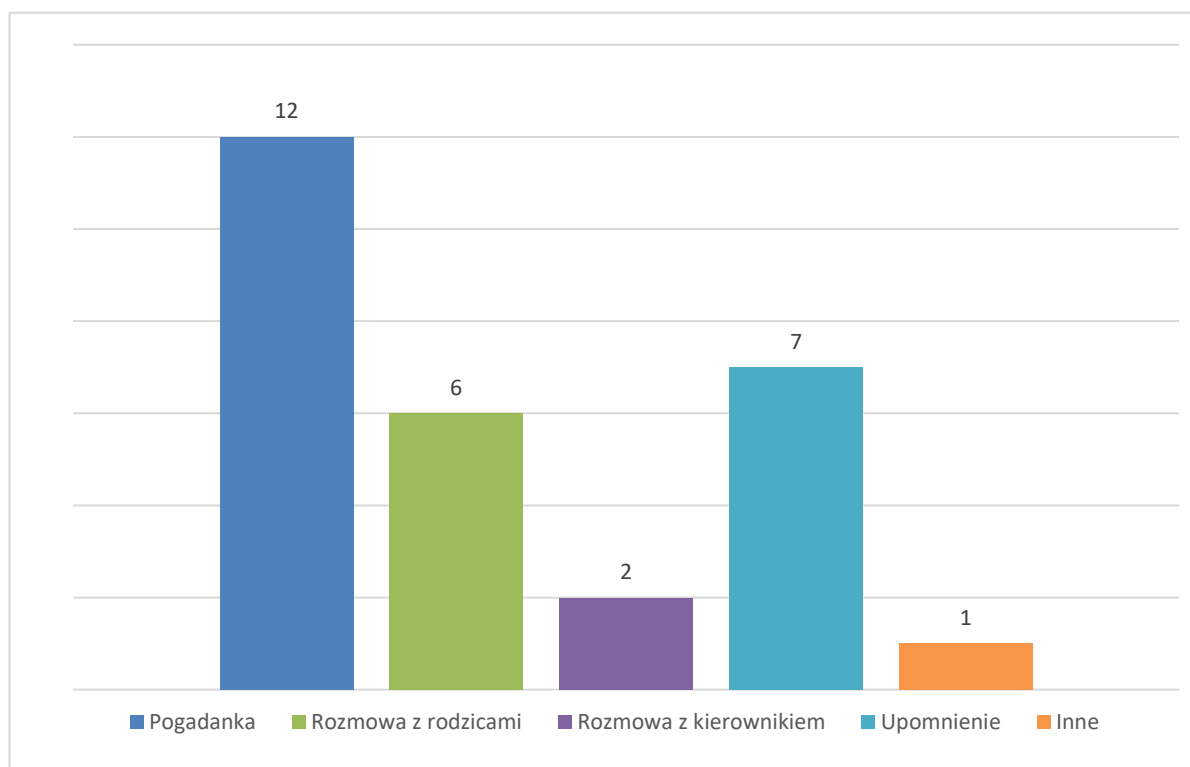
Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Uczniowie	8
Nauczyciele	0
Personel	0
Inne osoby	0

8. Ósme pytanie dotyczyło reagowania nauczycieli na niewłaściwe zachowanie uczniów w świetlicy szkolnej.

Możliwe warianty odpowiedzi	Ilość odpowiedzi tego samego typu
Tak	13
Nie	0
Nie zawsze	0

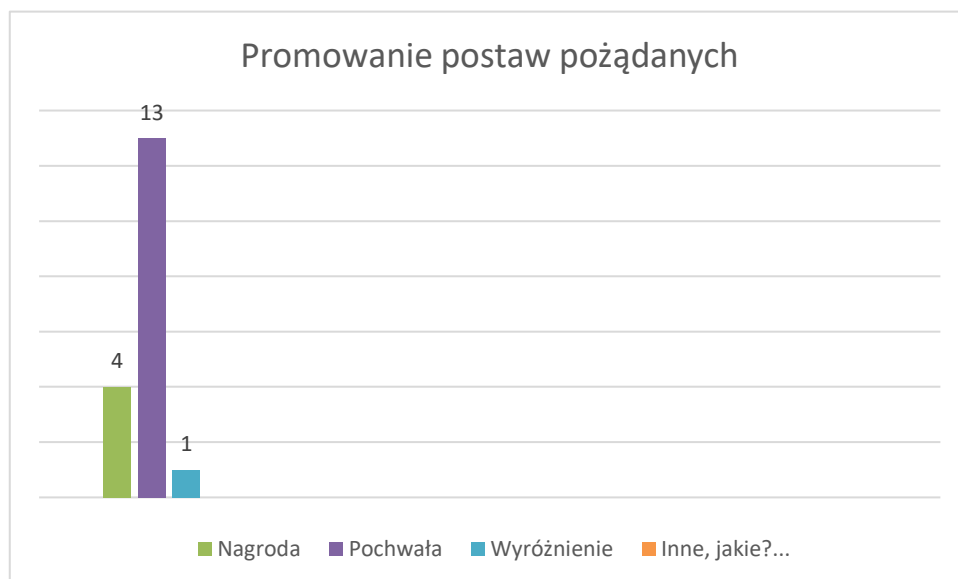
Jak powyższa tabela przedstawia 100% nauczycieli odpowiedziało, że każdy z nich reaguje na niewłaściwe zachowanie uczniów.

9. Dziewiąte pytanie brzmiało: *Jak reaguje Pan/Pani na nierespektowanie norm społecznych przez uczniów w świetlicy szkolnej?*

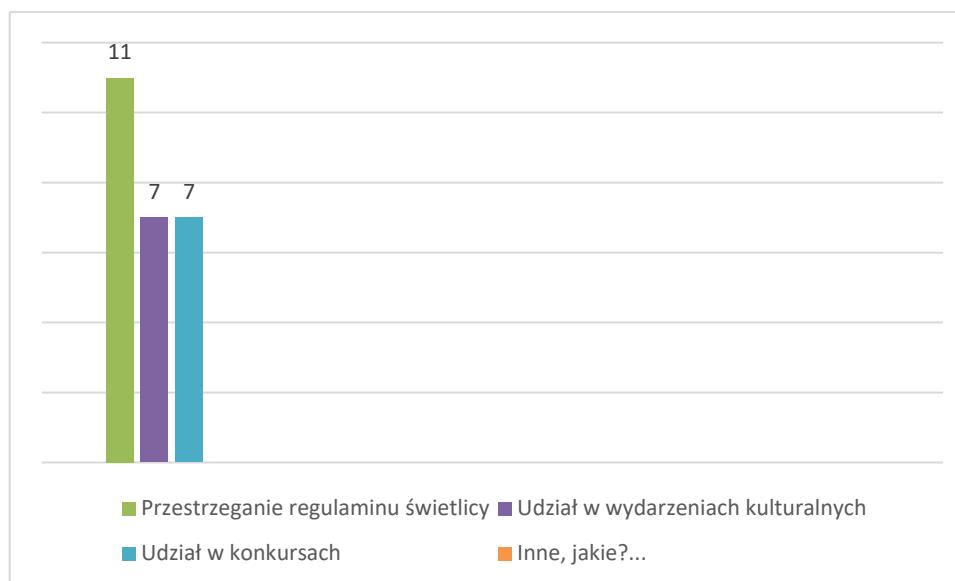
Z odpowiedzi udzielonych przez nauczycieli wynika, że najczęstszą metodą radzenia sobie z niewłaściwym zachowaniem uczniów jest pogadanka a później upomnienie i rozmowa z rodzicami.

10. Dziesiąte pytanie w ankiecie brzmiało: *Które z wymienionych form stosuje Pan/Pani w celu wzmacniania i promowania postaw pożądanych?*

Z odpowiedzi udzielonych przez nauczycieli wynika, iż najczęstszą metodą stosowaną w celu wzmacniania i promowania postaw pożądanych jest pochwała.

11. Jedenaste pytanie dotyczy: *Które z prowadzonych w świetlicy szkolnej działań, mają wpływ na kształtowanie norm i postaw społecznych?*

Według ankietowanych na kształtowanie norm i postaw społecznych najbardziej znaczący wpływ ma przestrzeganie regulaminu świetlicy, następnie udział w konkursach i wydarzeniach kulturalnych.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI KOŃCOWE

Uczniowie i nauczyciele SOSW dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dąbrowie Górniczej czują się w niej na ogół bezpiecznie. Placówka jasno formułuje obowiązujące w niej normy, a nauczyciele i pozostali pracownicy dokładają wszelkich starań, aby wpoić wychowankom obowiązujące zasady życia społecznego. Dzieci rozumieją i potrafią określić normy społeczne, właściwe zachowania, znają konsekwencje nieprzestrzegania ustalonych zasad. Wiedzą, jakich zachowań się od nich oczekuje. W szkole nie dochodzi do rażącego naruszania obowiązujących powszechnie norm. Jednocześnie sami wychowankowie dostrzegają potrzebę przestrzegania tych norm i podniesienia stopnia kultury osobistej swoich kolegów i koleżanek. Nauczyciele poprzez różne działania kształtują właściwe postawy wśród uczniów i eliminują zagrożenia. Pomimo prowadzonych działań wychowawczych zdarzają się wśród uczniów zachowania niewłaściwe, naruszające normy społeczne, jednak spotykają się one ze zdecydowaną reakcją i przeciwdziałaniem ze strony nauczycieli i pozostałego personelu.

Rekomendacje:

1. Kontynuować działania wychowawcze kształtujące właściwe postawy i zachowania wśród uczniów.
2. Nadal analizować podejmowane działania wychowawcze i w razie potrzeby modyfikować je.

3. Zawsze i konsekwentnie reagować na niewłaściwe zachowania uczniów w świetlicy szkolnej.
4. Na bieżąco informować rodziców o przejawach przemocy poprzez wpisywanie uwag do dziennika, wiadomości do rodziców.
5. Udzielać pochwał na forum klasy i szkoły za zachowania prospołeczne, bycie koleżeńskim, itp.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1 Ankieta skierowana do uczniów klas I-III oraz IV-VIII.

Załącznik nr 2 Ankieta skierowana do nauczycieli świetlicy klas I-III oraz IV-VII

Załącznik nr 1

1. Czy znasz zasady właściwego zachowania się w świetlicy szkolnej?

- Tak
- Nie

2. Czy przestrzegasz tych zasad?

- Zawsze
- Czasami
- Nigdy

3. Czy w świetlicy szkolnej czujesz się bezpiecznie?

- Tak
- Nie

4. Oceń swoje poczucie bezpieczeństwa w świetlicy szkolnej.

Zaznacz w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza, że nie czujesz się bezpiecznie, a 5 oznacza, że masz pełne poczucie bezpieczeństwa.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

5. Czy znasz swoje prawa i obowiązki?

- Tak
- Nie

6. W jaki sposób poznałaś/eś swoje prawa i obowiązki świetlicy szkolnej? Kto poinformował Cię o nich?

- Nauczyciel
- Rodzic
- Dyrektor szkoły
- Kolega
- Inna osoba...

7. Czy byłaś/eś kiedyś świadkiem zdarzenia, że ktoś w świetlicy szkolnej:

- Obrażał innych
- Używał przemocy fizycznej

- Szantażował
- Rozpowszechniał plotki
- Nie było takich sytuacji
- Inne...

8. Czy zdarzyło się, że w świetlicy szkolnej:

- Obrażałeś innych
- Użyłeś przemocy fizycznej (bicie, kopanie, gryzienie, popychanie)
- Inne...
- Żadne z tych wydarzeń nie miało miejsca

9. Czy nauczyciele i pracownicy szkoły reagują na te zdarzenia?

- Tak
- Nie
- Nie wiem

10. Czy podejmowane starania przynoszą efekt?

- Tak
- Nie
- Nie wiem

11. Czy nauczyciele w świetlicy szkolnej zwracają uwagę na pozytywne zachowanie uczniów?

- Tak
- Nie
- Nie zawsze

Załącznik nr 2

- 1. Czy Pana/Pani zdaniem w świetlicy szkolnej funkcjonują jasno określone, sprecyzowane normy i zasady społeczne?**
 - Tak
 - Nie
 - Nie zawsze
- 2. Czy Pana/ Pani zdaniem uczniowie mają świadomość jakie normy i postawy społeczne są od nich oczekiwane?**
 - Tak
 - Nie
 - Nie zawsze
- 3. Czy Pana/Pani zdaniem uczniowie przestrzegają norm społecznych obowiązujących w świetlicy szkolnej?**
 - Tak
 - Nie
 - Nie zawsze
- 4. Czy Pana/Pani zdaniem uczniowie czują się bezpiecznie w świetlicy szkolnej?**
 - Tak
 - Nie
 - Nie wiem
- 5. Czy zdarzyło się, że uczeń zgłaszał Pani/Panu problem nieprzestrzegania norm społecznych obowiązujących w świetlicy szkolnej?**
 - Tak
 - Nie
- 6. Czy był Pani/Pana świadkiem zdarzenia, że ktoś na świetlicy szkolnej:**
 - Obrażał innych
 - Używał przemocy fizycznej
 - Szantażował
 - Rozpowszechniał plotki
 - Nie było takich sytuacji

- Inne, jakie?.....
- 7. Jeżeli takie sytuacje miały miejsce, to kto był sprawcą wyżej wymienionych zachowań?**
- Uczniowie
 - Nauczyciele
 - Personel
 - Inne osoby, jakie?.....
- 8. Czy reaguje Pan/Pani na niewłaściwe zachowanie uczniów w świetlicy szkolnej?**
- Tak
 - Nie
 - Nie zawsze
- 9. Jak reaguje Pan/Pani na nierespektowanie norm społecznych przez uczniów w świetlicy szkolnej?**
- Pogadanka
 - Rozmowa z rodzicami
 - Rozmowa z kierownikiem
 - Upomnienie
 - Inne, jakie?.....
- 10. Które z wymienionych form stosuje Pan/Pani w celu wzmocnienia i promowania postaw pożądanych?**
- Nagroda
 - Pochwała
 - Wyróżnienie
 - Inne, jakie?.....
- 11. Które z prowadzonych w świetlicy szkolnej działań, mają wpływ na kształtowanie norm i postaw społecznych?**
- Przestrzeganie regulaminu świetlicy
 - Udział w wydarzeniach kulturalnych
 - Udział w konkursach
 - Inne, jakie?.....

